

VIŞEDOMMEN

Medlemsblad for Visens Venner København. Årgang 16, nr. 3 - September 2014

www.visensvenner-kbh.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE - NR. 3, 2014

Sæt tænderne i en saftig visebog	2
De aktives hulemøder	3
Sommerbilleder I	7
Kalender	8
Sommerbilleder II	10
Visen i centrum på Ryslinge Højskole	11
Er viser også musik ... ?	13
Mærkedage, annoncer mv.	15
Bestyrelsen m.m. – adresser, kolofon	16

SÆT TÆNDERNE I EN SAFTIG VISEBOG

Af Stampe Villadsen

Jeg er i den lykkelige situation, at jeg har min tandlæge inde i byen. Ikke fordi jeg synes det er specielt spændende at gå til tandlæge, men det giver mig lejlighed til at smutte ind forbi Helligåndskirken i almindelig åbningstid.

Somme tider er jeg så heldig, at Nordisk Antikvariat holder hollandsk auktion i Helligåndshuset over alle de bøger, de ikke har kunnet komme af med til almindelig pris. Prisen starter normalt med en 50'er pr. bog og falder så med en 10'er efter nogle dages forløb, indtil prisen til sidst lander på en 10'er.

Gennem årene har jeg forøget min samling af visebøger på denne måde, - Bellmanns samlede viser - inklusiv noder for en 10'er, Tom Lehrer, Bakkens sange med flere. Det er også herfra jeg har fået samlet alle de Lystige Viser.

Lystige Viser står nu sammen med alle de visebøger vi tidligere har haft i arkiv i Valby, - og ved at samle det i Vanløse kan alle nu få adgang til denne skat af viser der er samlet gennem VVK's 61-årige historie. Brug arkivet, - og bliv inspireret.

Og så - Velkommen til en ny sæson. Vi er nogle stykker, der har taget forskud på sæsonen ved optræden i Kulturhavn, - men sæsonen starter nu ikke rigtigt for mig, før hulemøderne og den første optræden i Krudttønden er i gang.

DE AKTIVES HULEMØDER

Af Vibeke Kirst

Visens Venner Københavns "Hulemøder" har navn efter de farende svendes samlingssted: "i Hulen vi svendene finder med det gode, det gamle humør!"

Der kunne de mødes, få varmen, drøfte stort og småt og fortælle om livet på landevejen.

Helt sådan er indholdet ikke på vores hulemøder i FDF-lokalerne i Vanløse Sognehus.

Men de er stadig samlingsstedet og grundlaget for foreningens virke, ligesom vi stadig kan få varmen i hinandens selskab. Det er her vi mødes, drøfter hvilke viser vi vil synge, lytter til pianisterne, pianisterne lytter til sangerne, prøver noget af, planlægger kommende sæsons program, og spørger ind til hinandens ve og vel, og sidste nyt fra hjemmefronten.

Vi indleder hulemødet med en fællessang

FDF-lokalerne anvendes de øvrige dage af Vanløse FDF'er, og det bærer de absolut præg af. Lokalerne er enkle, møblet umageligt med stålben, der larmer, og under bordpladerne sidder gammelt tyggegummi. På opslagstavlerne hænger tegninger fra forrige jul, og besked om at melde sig til sommerlejren 2012.

Men lokalerne fungerer efter deres formål. For en rimelig leje og med køkkenadgang, centralt beliggende nær Metro, busser og S-tog, kan vi, i forbindelse med hulemødet, bruge lokalerne fra kl. 17.00 til 23.00.

Medmindre andet aftales, mødes Laila og jeg kl. 18.30. Forinden har vi talt om, hvilke fællessange vi skal synge til hulemødet, og truffet aftale med pianisten om at spille til. Vi husker også at tjekke om der er kaffe og - ikke mindst - øl nok.

Af og til åbner vi tidligere. Hvis der er brug for det, kan lokalerne anvendes fra kl. 17.00 til ekstra prøver el. lign. Der skal bare gives besked til Laila eller Vibeke K., så kommer en af os og låser op.

Atmosfæren i Sognehuset er god. Vi føler os velkomne, også selv om vi dumper ned i et præste- eller FDF-møde, hvor der også skal laves kaffe i køkkenet som forberedelse til deres møde.

Laila og jeg flytter om på stole og borde, og som regel dukker visevennerne op og hjælper til.

Øllerne bliver sat på køl, så de er rimelig lunkne, når de skal drikkes.

Kaffen brygges, og efterhånden har alle indfundet sig. Kaffe og te er gratis, øllen koster kr. 10,00 og stiger, hvis nogen skulle glemme at betale, men hidtil har det ikke været et problem.

Man melder sig ikke til hulemøderne, og giver ikke besked, når man er forhindret i at komme. Men mangler en af dem, som plejer at komme, går snakken: ”Nå! Hvor mon xx er henne, jeg hørte xx skulle... når bare han/hun ikke er syg ...” osv. El-

ler kommer en af dem, man sjældent ser, er der gensynsglæde og opmærksomhed omkring den ankomne: ”Hej! Dejligt at se dig igen...”

I de sidste par år har vi været omkring 20-23 medlemmer pr. gang. Af og til begynder vi med opvarmningsøvelser, men altid med en fælles-

sang, som Laila og jeg har valgt på forhånd fra Højskolesangbogen, og aftalt med pianisten, så han/hun er forberedt på at spille til.

Andre kan komme med ønsker til fællessangen, bare giv besked til Laila eller mig, og vi videregiver ønsket til pianisterne. Hvis det er en sang, som ikke står i Højskolesangbogen, må den pågældende selv sørge for at kopiere.

Og nu har vi fået et skab til opbevaring af vores arkiv, klaveret, guitaren m.v.

Mette Brabæk er arkivar, og snart har vi en skriftlig oversigt over sangbøger, noder og andet materiale. Til inspiration, lån m.v.

Rammerne for hulemøderne er den dagsorden, formanden sender ud et par dage i forvejen.

Er der sange der skal prøves af, eller nye sange der skal fremføres, skal man huske at træffe aftale på forhånd med en af akkompagnatørerne. Hvis solisten ønsker det, vil fremførelsen blive kommenteret, og som regel med konstruktiv kritik: et ord der skal udtales tydeligere, en anden måde at foredrage visen på, eller måske er det bare en "for sjov"-vise, som solisten vil optræde med på denne aften.

Af og til er der en aspirant som søger optagelse, og det foregår også på hulemøderne, ud fra nedfældede regler i "aspirantfolderen" som aspiranten har fået tilsendt i forvejen.

I reglen er der mange der gerne vil "på" til hulemøderne, men hvis der er et af medlemmerne, der skulle sidde og føle sig overhørt, kan man bare lige prikke til formanden, der så sørger for, at "den overhørte" også får en plads i køen.

Blandt de aktive medlemmer, som er trofaste gæster til hulemøderne, er der også medlemmer, som hverken synger eller spiller, men bare nyder at være med, at lytte til viserne, måske komme med kommentarer, og i øvrigt er uundværlige praktiske hjælpere.

Vi slutter også med en fællessang, efter samme koncept som det vi begynder med, ofte valgt efter årstiden og aftenstemningen. Efterfølgende er der nogle der fylder opvaskemaskinen, medens andre sætter stole og borde på plads, slukker lys og låser efter os.

For et stykke tid siden gav Jørgen Jacobsen udtryk for, hvor stor betydning Visens Venner København har for ham. Her har han fået gode venner, og her henter han inspiration til nye viser han vil synge, o.s.v.

Sådan tror jeg, at mange af os føler det. Ind imellem kan vi da godt bide af hinanden, og kritikken kan måske være knap så konstruktiv som ønskeligt - sådan er det med sarte ”kunstnersjæle” - . Men vi behøver hinanden, som inspiration, som publikum, som pianist, solist, praktisk hjælp m.m., så det går i reglen hurtigt over – bideriet og irritationen over en ikke konstruktiv kritik.

Og nu er endnu en sæson forbi, sommeren på hæld og ”en ny sæson truer.”

Jeg har nydt sommeren ”hylden der dufter i stuen ind” og de lyse nætter, og nu ser jeg frem til at mødes med alle de kendte ”hulegæster”, og glæder mig over, at der fortsat kommer nye medlemmer i foreningen; og at gamle medlemmer efter et stykke tids fravær, atter bliver hulegæster.

Jeg glæder mig til atter at høre de dejlige viser og de gode melodier på klaver, harmonika og guitar.

Som Jørgen Jacobsen siger: ”Hvor er det godt at kende så mange dejlige mennesker.”

Jeg håber alle har haft en dejlig sommer.

SOMMERBILLEDER - I

Bente Kure (lærer i tekstskrivning) og Ivy Parsbæk på Ryslinge Højskole

”Viser i Vandkanten”, Faxe Ladeplads, juni 2014

SOMMERBILLEDER – II

Elona Planman på festivalen ”Den Vise” i Rørvig 2. august 2014

Kulturhavn 3. august 2014: Torben Hammerstrøm fra VV i Brønshøj

VISEN I CENTRUM PÅ RYSLINGE HØJSKOLE

Af Lisbet Lyngenbo Sekkelsten

Jeg er netop kommet hjem fra Visens Venner i Danmarks kursus på Ryslinge Højskole 2-8/8 2014 (*se invitation i sidste nummer, red*). Det gik slag i slag med morgensamling, fortolkning, viseværtkursus og, hvad man eventuelt ellers havde tilmeldt sig både formiddag og eftermiddag, afbrudt af en herlig frokost! – Maden er et kapitel for sig på Ryslinge, hvor de har eminente, fantasirige, unge kokke, som sætter en ære i at fortælle de utålmodige og hungrende kursister, hvad der bydes på. Vejret var med os hele vejen. Aldeles strålende! Augustvarme og dybblå himmel det meste af tiden.

Desserten blev serveret i forbindelse med den programlagte aftencafé. Derefter var der fri scene. En begejstret ”rysling” betroede mig, at man tog mindst tre kilo på i løbet af en uge. Så når vi ikke lige sang, kunne vi bare sætte os ned og gabel!

Vi var så talrige – 45 i alt – at vi fyldte godt op i Ryslinges mange rum. Skrivekurset havde 18 tilmeldte, og det var dobbelt så mange som i 2013. Blandt andet derfor var skrivekurset nu sat til både formiddag og eftermiddag. Alle bidrag skulle jo læses højt i forsamlingen til slut.

Om aftenen i forbindelse med visecafeen kunne de kursister, der havde valgt Lises viseværtkursus, prøve sig på os andre, hvilket fungerede fint! På grund af antallet af aktive visesangere fik vi kun en vise hver, med enkelte undtagelser. Jørgen Bing havde vist også noget at skulle have sagt her! – Han gav igen i år en grundig og seriøs instruktion i fremføring!

Jørgen Bing

Torsdag aften kom der publikum fra lokalmiljøet. ”Der plejer kun at komme ca. 12 stykker,” fik vi at vide. Men den gang ej! – Der kom i underkanten af 40, så stole måtte hentes, og opstillingen omkalfatres.

Vi havde fået stillet i udsigt, at der skulle komme en fra lokal-tv i Svendborg. Det kunne være årsag til forhåndsinteressen, men der blev vist problemer med udstyret, så der kom ikke nogen alligevel. Det blev en lang, og varm, viseaften i ”Stalden” med 25 medvirkende.

Næste dag var der pakning, oprydning og den allersidste morgensamling, ledet af vores guide og coach på stedet. – Magen til afskedshilsen skal man lede længe efter! – Erik Kjærsgaard var dybt rørt, da han fortalte om det indtryk, det gjorde på ham, når så mange fine sangere oplod deres røst i foredrags-salen. Han havde i øvrigt ladet os fra Visens Venner forestå morgensamlingen på skift de foregående dage, hvilket gav en fin variation.

Forudsigelserne den første dag slog ikke fejl. Det var med en klump i halsen at vi takkede farvel. Vi er mere end velkomne til næste sommer, fra 1/8 til 7/8 - 2015!!!

ER VISER OGSÅ MUSIK ... ?

Af Claus Alsted

Ved arrangementet ”Musikken er af Bernhard Christensen” d. 13. marts 2001 (i anledning af BC's 95-årsdag) i Valby medborgerhus udtalte den daværende formand i sin velkomsttale blandt andet (citeret fra videooptagelsen):

”... I en forening som vores - en viseforening - er det navnlig teksten der er i fokus. Det kan derfor synes lidt akavet - og har også givet anledning til diskussion - at arrangere en viseaften omkring en *komponist*. Det er jo sådan at vi som visefolk *er* meget afhængige af musikken, ordenes udtryk bliver fremhævet og får betoning, betydning og liv efter musikken. En texts hele stemning kan ændres - det er en helt anden oplevelse høre en text læst op - endog ved klaveret - end at høre den fremført til musikken, også selvom den ikke måske ikke bliver direkte sunget med alle toner og fraseringer som skrevet. Derfor er komponisten så vigtig. Bernhard Christensen har skrevet utrolig meget musik, han er dansk jazz' grand old man ... (citater af PH om BC ved 60 årsdagen) ... *at arbejde for en ny folkelig kultur herhjemme, blandt andet ved at genindføre rytmen i hverdagslivet, den uløselige forbindelse mellem ord, bevægelse og musik som så sørgeligt er gået tabt* ... (citater slut) ... - det er flotte ord ... vi synes de gælder stadig, og vi vil gerne gøre dem til vore egne, og gøre os umage for at leve op til dem ... ”

Det er imidlertid min oplevelse at det kan knibe med at følge op på sidste linies udsagn. I ovenstående læser jeg mellem linierne, at musikken blot opfattes som et (lidt beværligt) tilbehør til en vise, men som nu engang hører sig til.

En tilsvarende nedgøring af det musikalske element ses i ovennævnte videooptagelses billedbehandling, hvor der kun ved en tilfældighed i et enkelt tilfælde vises, at der sidder pianist ved et klaver. Det fremgår ej heller af viseværtens præsentationer, hvem pianisterne er. Man skal helt om til sluttetexterne for at få navnene på disse. - Noget tilsvarende gør sig gældende for videooptagelsen fra foreningens 60-års jubilæum og andre videooptagelser fra tilsvarende foreningsarrangementer. - Det

gælder ikke de seneste års optagelser fra Krudttønden, da pianisten er placeret på scenen og derfor vanskeligere at undgå ...

Men en vise består af 2 ligeværdige elementer: en tekst og en melodi med tilhørende harmonisering. Det er simpelthen 2 sider af samme sag. Det kan - meget forenklet - anskueliggøres i et lille skema:

<u>Text</u>	<u>Melodi</u>	<u>Resultat</u>
god	god	god vise
dårlig	god	halvdårlig vise
god	dårlig	halvdårlig vise
dårlig	dårlig	dårlig vise
ja	nej	et digt
nej	ja	et musikstykke

Fraværet af et af elementerne reducerer fremførelsesmulighederne til enten textlig deklamering eller afspilning på et musikinstrument.

Viser fremføres ofte af en *duo*, bestående af en sanger og en instrumentalist (pianist, guitarist, harmonikaspiller ...). Skal resultatet være horeværdigt, må de medvirkende indgå i et *samspil*, hvor *hver* deltager udfylder en rolle i lige mål; det er ikke et *upstairs-downstairs*-forhold.

Fremførelse af en vise kræver ifølge sagens natur at sangeren - foruden teksten - indstuderer melodien. Kvaliteten af indstudering og det resulterende samspil højnes bl. a. med kendskab til hvilken toneart, der passer til sangerens stemme, og til hvorledes tekstens og melodiens struktur er indbyrdes forbundet.

Overskriften på dette indlæg er en omskrivning af titlen på kurset i efteråret 2013 "Viser er også musik". I min oplevelse af kurset indgik det musikalske element kun i meget begrænset omfang og slet ikke med den vægt, som titlen angav. Viser *er* nemlig også musik - for at de skal være værd at beskæftige sig med.

♥ MÆRKEDAGE ♥

Finn Krausmann fylder 80 år den 31. oktober 2014

Kari Nielsen fylder 70 år den 25. december 2014

Vi ønsker til lykke!

Bladet ”Viser/Visor”

er værktøjet, hvis du søger udsyn og inspiration.

100 kr. årligt for 2 numre i din postkasse
(indsæt på reg. nr. 2700, kontonr. 6279 141 162)

50 kr. årligt, hvis du henter det i Krudttønden
(hvis du allerede har, er det tid at forny!)

Kontakt Kim på tlf. 21 45 88 11

SMÆKKYS - PH i tide og utide

Teatret OPTIMIS spiller denne meget roste forestilling
i PH Caféen 6-7/9, 10/9 og 13-14/9 2014

www.optimis.dk, billetter på www.phbooking.dk

Har vi din rigtige mailadresse?

*Foreningen sparer penge, hver gang vi bruger email!
(og du modtager de seneste nyheder)*

Afs.: VVK v/Laila Bork, Hyltebjerg Allé 60A, st. th., 2720 Vanløse

BESTYRELSEN

Stampe Villadsen, formand (samt udeoptræden), Livjærggade 44, 1.tv, 2100 København Ø. *formand@visensvenner-kbh.dk* - 3538 5242

Hanne Nielsen, kasserer, *kasserer@visensvenner-kbh.dk*

Vibeke Kirst, næstformand og aspirantkontakt, Tybjergvej 40, 2720 Vanløse. *morkirst@yahoo.dk* - 6172 2974

Vibeke Bonné, medlemspleje, Fredskovhellet 20, 1.th, 3400 Hillerød. *vibeke.bonne@hotmail.dk* - 4879 5956 / 2130 5023

Kim Ravn-Jensen, Dæmningen 5, 2500 Valby.

kim@ravn-jensen.dk - 3645 1863 / 2145 8811

Tonna Nørrelund, Tjørnelunds Alle 17, 2500 Valby.

tonn@mail.tele.dk - 2467 8311

Laila Bork, vennekredskontakt, Hyltebjerg Allé 60A, st. th., 2720 Vanløse,

lailabork@hotmail.com - 2628 6720

Niels J. Holm, Kulsviertofte 50, 2800 Lyngby,

nielsdoc@dadlnet.dk - 4588 2504 / 4158 5306

UDEN FOR BESTYRELSEN

Arkivar

Mette Brabæk – *mette.brabæk@privat.dk* - 3880 0283 / 5045 0283

Redaktion: *Kim Ravn-Jensen (ansv.) og Stampe Villadsen*

CVR nr. 29985774. Kontingent: Kr. 200,- pr. år (januar-december)

Girokonto 549 6624; Bankkonto 1551 - 000 549 6624

ViSedommen trykkes i ca. 150 eksemplarer og sendes/uddeles til Visens Venner Københavns medlemmer, alle danske Visens Venner-foreninger, til biblioteker og til andre organisationer. Bladet findes også på hjemmesiden.

Næste deadline: 15. december 2014